

به نام خداوند بخشنده مهربان

مراقبت از کودکان خام حرکت

«راهنمایی برای کودکان دارای نگرانی‌های رشدی - حرکتی»

لیزا ای. کورتز

مترجمان:

دکتر محمد علی اصلانخانی

دانشیار دانشگاه شهید بهشتی

محمد صحبتیها - محمدرضا شفیعی

کارشناسان ارشد رفتار حرکتی

سرشناسه : کورتس، لیزا ا. ۱۹۵۲ - م.
 عنوان و نام پدیدآور : مراقبت از کودکان خام حرکت: راهبردهایی برای کودکان دارای نگرانیهای رشدی - حرکتی / لیزا ای. کورتز؛ مترجمان محمدعلی اصلانخانی، محمد صحبتیها، محمدرضا شفیعی.
 مشخصات نشر : تهران: علم و حرکت، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۶ ص. : معبر، جدول.
 شابک : ISBN 978-600-5543-25-4
 وضعیت فهرست نویسی : فیا.
 یادداشت : عنوان اصلی: How to help a clumsy child, c2003
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : خام حرکتی کودکان
 موضوع : حرکت (روانشناسی) - اختلالات در کودکان
 شناسه افزوده : اصلانخانی، محمدعلی، مترجم.
 شناسه افزوده : صحبتیها، محمد، ۱۳۶۱ - مترجم.
 شناسه افزوده : شفیعی، محمدرضا، ۱۳۶۲ - مترجم.
 ردیفی کنگره : ۱۳۸۹ ی ۲۵۰۶ / RJ
 ردیفی دیوبی : ۶۱۸ / ۹۲۷۴۰۶۲۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۹۳۵۶۷

تهران - سه راه طالقانی، خیابان خواجه نصیرالدین طوسی، خیابان شهید مقدم،
 بلاک ۷۹ طبقه سوم • تلفن ۷۷۵۲۵۶۸۲ • فاکس ۷۷۶۳۲۷۰۹
 • نشانی مکانهای: تهران - صندوق پستی ۱۷۵-۱۶۳۳۵

مراقبت از کودکان خام حرکت

لیزا ای. کورتز

ترجمه: محمدعلی اصلانخانی، محمد صحبتیها، محمدرضا شفیعی

حروف نگار و صفحه آرا: مهنوش امین طوسی

طراح جلد: واگنریک شاهوردی

مدیر اجرایی تولید: روزیکه درآوانسیان

ناشر: نشر علم و حرکت

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰

تعداد ۱۱۰۰ نسخه

«همه حقوق برای ناشر محفوظ است»

قیمت ۴۵۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۴۳-۲۵-۴ ISBN: 978-600-5543-25-4

پیشگفتار

تشخیص یک کودک خام حرکت سخت نیست. به هر صورت این کودک بر خلاف ظاهر طبیعی دائماً توجه همبازی‌ها را جلب می‌کند، به این خاطر که هر چیزی را که در دست می‌گیرد، به زمین می‌افتد و از روی کوتاه‌ترین موانع به زمین می‌خورد و به این خاطر در برخوردهای کوچک که مربوط به خام حرکتی اوست دچار آسیب می‌شود. او ممکن است در یادگیری نقاشی و نوشتن دچار زحمت شود، دکمه لباس و بند کفش‌هایش را نتواند ببندد و هنگام یادگیری مهارت‌های جدید فرم‌بده شود و ممکن است به خاطر متفاوت بودن و خام حرکتی، توسط دیگر کودکان دست انداخته شود. این معمولی است که کودکان خام حرکت عزت نفس پایینی داشته باشند برای این که از آنها انتظار می‌رود در سال‌های اولیه کودکی دو جامعه‌ای که ارزش زیادی برای قهرمانان و سایر موفقیت‌های بدنی و ورزش می‌گذارد به رقابت بپردازند.

توانایی حرکات هماهنگ بدن نه تنها در کودکی بلکه در بزرگسالی در افراد متفاوت است. شبیه دیگر جنبه‌های اجرای انسانی، کیفیت هماهنگی حرکتی شخص بستگی به تأثیرات ترکیبی چند عامل دارد؛ که شامل میزان بالیدگی رشدی، استعداد ذاتی شخص و انگیزش فرد به منظور تمرین این مهارت‌ها است. عجیب نیست کودکانی که مهارت‌های رشدی آنها به خوبی رشد یافته است به احتمال زیاد درجه بالایی از انگیزش را به منظور شرکت در فعالیت‌هایی مثل ورزش‌های رقابتی، اسباب‌بازی‌های ساختنی و پرتاب توپ به سمت هدف را نشان بدهند. زیرا موفقیت‌شان در این فعالیت‌ها منجر به تجربیات خوشایندی می‌شود. آنها به خاطر اجرایشان مورد ستایش قرار می‌گیرند و به آنها توجه مثبت می‌شود و معمولاً این عوامل در فرد ایجاد

تمایل می‌کند که بیشتر تمرین کند و به سمت مهارت‌ها برود. در مقابل کودکانی که مهارت کمتری دارند ممکن است از فعالیت‌های رقابتی اجتناب کرده و خواهان بازیهای کم تحرک‌تر باشند و یا ممکن است در طول اجرای بدنیشان پرخاشگری نشان بدهند. به عنوان یک وسیله‌ای که به واسطه اجرایشان جلب توجه کنند. تعداد زیادی از کودکان خام حرکت در بخش‌های دیگر رشدی دارای استعداد هستند مثل استفاده از لغت و زبان که ممکن است به شکل ماهوانه‌ای استفاده شوند و جدای از ضعف نسبی‌شان در مهارت‌های حرکتی مورد توجه قرار بگیرند. این کتاب به منظور ارائه توصیه مفید و عملی و عرضه اطلاعات پیشنهادی برای والدین، معلمان، درمانگران و کسانی که از کودکانی مراقبت می‌کنند که تأخیر رشدی ملایم دارند و این تأخیر رشدی به روی مهارت‌های حرکتی آنها تأثیر می‌گذارد، طراحی شده است. این کتاب به طور ویژه به منظور بررسی نیازهای کودکان کم سن و سال (خردسال) خام حرکتی با رشد غیرعادی یا خام حرکتی که مربوط به اختلالات رشدی دوران کودکی می‌شود، نوشته شده است. این اختلالات رشدی شامل کاستی توجه و بیش‌فعالی، اختلالات هماهنگی رشدی، ناتوانی‌های یادگیری و اختلالات رایج رشدی می‌شود. با این وجود برخی از این پیشنهادات برای کودکانی دارای مشکلات رشدی شدید که این مشکلات رشدی به روی رشد و کنترل حرکتی آنها تأثیر می‌گذارد نیز می‌تواند مفید باشد. که این مشکلات رشدی شامل اوتیسم (در خود ماندگی)، فلج مغزی و عقب‌ماندگی ذهنی می‌شود.

فصل اول یک نگاه اجمالی روی بارزهای رشد حرکتی بهنجار را به عنوان وسیله‌ای برای تخمین درجه تأخیر رشدی در کودکان ارائه می‌دهد. در این فصل علل احتمالی رشد حرکتی تأخیری و خام حرکتی مورد بحث قرار گرفته است، همچنین باید به خواننده کمک کند که آیا دلیل منطقی در مورد نگرانی درباره کودک وجود دارد یا نه و آیا بررسی‌های تخصصی مورد نیاز است یا نه. در فصل دوم هنگامی که نگرانی‌ها منطقی باشد پیشنهاد

می شود که چه زمانی کمک های لازم ارائه شود. این فصل نقش های گوناگون متخصصان، کسانی که به کودک کمک می کنند و انواع آزمون هایی را که به منظور ارزیابی کودکان مورد استفاده قرار می گیرد، توصیف می کند. فصل سوم بحث بر روی برخی از اصول عمومی برای کمک به کودکان کم سن و سال به منظور توسعه قابلیت در فعالیت هایی که نیاز به مهارت های حرکتی دارند، است. این فصل راهنمای عمومی برای ارتقاء انواع رفتارهای صحیح و سطح نگرش کودکان خام حرکت را ارائه می دهد و همین طور ماهیت بحث برانگیز برخی از رویکردهای درمانی را مورد بحث قرار می دهد. فصل چهارم راهبردهای آموزشی ویژه و فعالیت های پیشنهادی به منظور ارتقاء مهارت های بنیادی حرکتی را ارائه می دهد، که شامل برنامه ریزی حرکتی، وحدت حرکتی دوجانبی، تعادل و هماهنگی حرکتی بسیار ظریف است. فصل پنجم راهبردهایی را به منظور ارتقاء استقلال در مهارت های زندگی روزانه عنوان می کند و فصل ششم برخی از مشکلات و مسائل کلاسی را عنوان می کند که شامل نشستن و استقرار صحیح، یادگیری نوشتن و استفاده از قیچی و مهارت های سازمان یافته است. سرانجام فصل هفتم در این مورد بحث می کند که چگونه به این کودکان کمک کنیم تا خود پنداره مثبت را در خویشتن توسعه بدهند تا به عنوان یک اصل برای یادگیری، به خوبی با کودکان دیگر پیش بروند. ما قصد نداریم همانند یک کتاب آشپزی بی استفاده راه حل هایی را برای کودکان خام حرکت ارائه دهیم بلکه این راهنمادهای اجرایی باید، راهنمایی های عمومی را برای خانه و کلاس درس به کار گرفته شود و همین طور همانند محرکی برای بحث کردن بین والدین، معلمان و درمانگران مورد استفاده قرار بگیرد.

سه ضمیمه شامل منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر، فهرستی از مؤسسات و سازمانهایی که توصیه و یا کمک های فنی را برای والدین و متخصصان فراهم می کنند و فهرستی از توزیع کنندگان اسباب بازی و دیگر مواد آموزشی مفید را که به کار کودکان کم سن و سال می آید، شامل می شود.

فهرست مطالب

۹	بخش ۱ : درک یک کودک خام حرکت
۱۱	فصل ۱ : رشد مهارت‌های حرکتی
۱۱	رشد حرکتی پنج‌ساله
۱۴	علل رشد حرکتی تأخیری و خام حرکتی
۲۷	فصل ۲ : یافتن کمک تخصصی برای کودک خام حرکت
۴۷	فصل ۳ : اصول کلی برای مداخله
۴۷	آمادگی رشدی
۵۲	جنبه‌های حسی یادگیری حرکتی
۶۰	اهمیت انگیزش و تمرین
۶۳	زمان آموزش جبرانی
۶۵	مدیریت رفتارهای مشکل‌دار
۷۰	رویکردهای درمانی ویژه
۸۵	بخش ۲ : آموزش راهبردها و فعالیت‌هایی برای خانه و مدرسه
۸۷	فصل ۴ : ارتقای مهارت‌های حرکتی پایه
۸۹	آگاهی بدنی
۹۱	برنامه‌ریزی حرکتی
۹۴	یکپارچگی حرکتی دوجانبی
۱۰۰	مهارت‌های تعادل
۱۰۳	هماهنگی حرکتی ظریف

فصل ۵: آموزش استقلال در مهارت‌های روزمره زندگی	۱۰۷
راهبردهای پیشنهادی برای مهارت‌های لباس پوشیدن	۱۰۹
راهبردهای پیشنهادی برای وعده‌های غذایی و زمان غذا خوردن	۱۱۱
راهبردهای پیشنهادی برای بهداشت فردی	۱۱۲
فصل ۶: بررسی مشکلات مربوط به مهارت‌های کلاسی	۱۱۵
نشستن و استقرار	۱۱۵
یادگیری نوشتن	۱۲۰
مهارت‌های قیچی	۱۲۷
مهارت‌های سازمانی	۱۴۲
فصل ۷: تأثیرات اجتماعی خام حرکتی: پرورش خود پنداره مثبت	۱۴۷
پرورش خود پنداره مثبت	۱۴۷
ضمیمه ۱	۱۵۳
ضمیمه ۲	۱۵۹
واژه‌نامه توصیفی	۱۶۳
واژه‌نامه	۱۶۷